

چرا ازدواج؟

خواستگاری^{۳۳}

عروسی^{۵۳}

(امور زناشویی)

خانواده

پایدار^{۷۵}

(وظایف و حقوق زوجین)

اخلاق و زندگی^{۱۱۷}

دین و زندگی^{۱۴۱}

ازدواج آسان^{۱۵۵}

(عروسی حضرت زهرا علیها السلام)

۲۲۶۵

خانه آرام

پنجاه پرسش و پاسخ درباره سلمان یافتن خانواده بر پایه روایات

مهدی غلامعلی

صفحه ۱۸۰ | جلد ۱ | عطفه شیدمودب

ویراستار: نیک‌خواه فاردقی

نوبت ۱ | اول ۱۳۹۶

مارگان ۱۰۰ | نسخه

رقعی

چاپ | مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

شابک | ۹۸۷-۹۶۴-۰۲-۲۷۷۰-۱

حق چاپ محفوظ است.
به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

قیمت | ۱۳۰,۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی | مشهد، بلوار سجاد، خیابان میلاد، ص.ب. ۹۱۳۷۵-۴۹۶۹

تلفن و دورنگار | ۳۷۶۵۲۰۰۸

دفتر تهران | تلفن و دورنگار | ۸۸۹۶۵۹۸۲

نشانی اینترنتی | www.behnashr.com | پست الکترونیکی | publishing@behnashr.com

درآمد

دوران کودکی و نوجوانی که به پایان می‌رسد، کم‌کم فکر و خیال آدمی به سوی افکار و پرسش‌هایی می‌رود که پیش‌تر از آن فضا بیگانه بوده است. دیر یا زود باید با دنیای زیبا و «وسه» داشتنی کودکی خداحافظی کرد؛ دنیایی که هرچه خاطره شیرین هست، باید در آن رهِ جستجو کرد.

دنیای دُرُوجانی آکنده از پرسش‌هاست؛ دنیایی که جوان نمی‌داند چگونه بهترین تصمیم‌ها را ببرد. ماندنش در خانه پدری دیگر دشوار است؛ گویی خانه پدر با تمام وسعت و امکانات، «رُبر»ِ آر جایی ندارد. خوابگاه‌های دانشجویی نیز هر روز با ازدواج یکی از هم‌قطاران گویی رخ‌خوردنِ شدنِ ازدواج را برای مجردان به صدا درمی‌آورد.

چه باید کرد؟ نکند ازدواج، سرِ عهدِ اصلاً وقت ازدواج من رسیده است؟ از کجا متوجه شوم؟ در ایامی که پس از دیپلم در حجره‌ها، «سه» مروی تهران درس می‌خواندم، هر روز که خبر عروسی یا نامزدی دوستی از «م» کلاسی‌ها، «را می‌شنیدم، دلم خالی می‌شد. گمان می‌کردم که دیگر دارد دیر می‌شود و نچند؟ «م» نافله متاهلین جا بمانم. به سراغ روایات رفتم و با دانش اندکی که داشتم، سن ازدواج «سه» و ن روایی نیافتم و تنها چند جمله‌ای از بزرگان و عالمان دینی را در این زمینه در لابه‌لای «م» مطالعه کردم. روزی از استاد اخلاق مدرسه مشاوره خواستم. سخنان نغزی گفت. خیر، سؤال مردم به پاسخ‌هایش انصافاً آرامش بخش بود. وقتی از سن ازدواج در گفتار معصومان از او پرسیدم، «با» غ داد که سن ازدواج را نباید در متون روایی پیدا کرد. سن ازدواج را باید در حجره خود پیدا کنی! تعجب کردم. پرسیدم چگونه؟ ایشان فرمود: وقتی از درس برمی‌گردی و به حجره می‌روی چه کار می‌کنی؟ برنامه مطالعاتم را به ایشان گفتم. گفت: خوب است. هنوز وقت ازدواج

شما نشده است. هر وقت که به حجره آمدی و حال درس و مطالعه و کلاس و هم حجره را نداشتی، وقت ازدواج است. هر وقت برنامه روتین و همیشگی درس و بحث را بدون هیچ کسالت و خستگی رها کردی، وقت ازدواج است. هر وقت که وارد حجره شدی و بی اختیار دفتر و کتابت را به سویی پرت کردی و لباس هایت را هم به سوی دیگر، وقت ازدواج است و... هر وقت که ا^۱ همنشینی با مردان و دوستان خسته شدی و احساس نیاز به هم‌دمی از جنس مخالف^۲ کردی، بدان که وقت ازدواج است... آنگاه سراغ روایات و کتاب‌های آیین همسر داری و... و...

آن روز کتابی را^۳ آکنده را احادیث اهل بیت درباره ازدواج و خانواده باشد، نیافتم. تنها متونی پراکنده در لایه^۴ د^۵ ب^۶ ما، همسر داری و اخلاق در خانواده و... از معصومان آمده بود.

خوشبختانه در سال‌های اخیر کتاب^۷ به^۸ ا^۹ مد که گم‌شده سال‌های دور من بود؛ کتابی که به نظر می‌رسد برای جوانان مؤمن و متدین^{۱۰}، م^{۱۱} خواهند زندگی تشکیل دهند یا در سال‌های آغازین زندگی مشترک هستند، خوان^{۱۲}ش واجب^{۱۳} بسیار ضروری است. نام این کتاب تحکیم خانواده از نگاه قرآن و حدیث است؛ کتاب^{۱۴} ح^{۱۵} که از ابتدا تا انتها حدود هفتصد روایت از معصومان را از منابع دست اول و معتب^{۱۶} ا^{۱۷} حیات^{۱۸}ی ویژه و سلیقه‌ای ستودنی تنظیم و در اختیار خوانندگان قرار داده است. من این کتاب^{۱۹} را^{۲۰} خوانده‌ام و آن را «قانون اساسی زندگی زناشویی» می‌دانم.

این کتاب سه ویژگی بسیار مهم دارد: نخست اینکه پدیدآورنده اصلی اثر، حر^{۲۱} رب^{۲۲} ا^{۲۳} ال^{۲۴} ری شهری است که تبحر و حدیث‌شناسی ایشان در میان حدیث‌پژوهان آشکار است. همچنین، همکار پژوهشی نویسنده در این اثر، جناب حجة الاسلام دکتر عباس پسندیده است که سالیان متمادی در موضوع خانواده و احادیث تربیتی و روان‌شناسی تلاش کرده و آثار زیبایی را در این زمینه خلق کرده است.

ویژگی دوم این اثر را می‌توان وسواس و پژوهش مستمر و طولانی پدیدآورندگان دانست. نویسندگان و همکاران پژوهشی ایشان در مؤسسه ارزشمند دارالحدیث با تتبعی گسترده و وسیع توانسته‌اند همه احادیث با موضوع خانواده را که در لابه‌لای متون روایی و با کلیدواژه‌های مختلف آمده است، گردآوری کنند؛ به گونه‌ای که خواننده اطمینان می‌یابد دست‌یابی به حدیثی در موضوع خانواده، خارج از این کتاب بسیار دشوار است.

سومین ویژگی مهم کتاب، دسته‌بندی و تنظیم منطقی اثر است. کتاب تحکیم خانواده در سه بخش به تشکیل خانواده، عوامل تحکیم خانواده و آسیب‌های خانواده پرداخته است. هریک از این بخش‌ها فصل‌های متعددی است که در مجموع شانزده فصل را تشکیل می‌دهد. بدنه اصلی کتاب تنها احادیث است. اگر آیه‌ای از قرآن نیز به عنوان فرعی و فصل‌ها مرتبط باشد، در هر فصل و پیش از احادیث آمده است تا زینت و قوام عنوان باشد. در مجموع، در این کتاب علاوه بر احادیث، یک درآمد و سه تحلیل نوشتاری آمده است. خواندن این اثر نفیس به تمام زوج‌های جوان و هر کسی که از پژوهش‌هایی حدیثی است که در کتاب

اما کتابی که اکنون در دست دارد، رتبه از پژوهش‌هایی حدیثی است که در کتاب تحکیم خانواده از نگاه قرآن و حدیث، به‌جام شده است، از آنجاکه که نویسنده آن کتاب تنها به بیان احادیث پرداخت است، تصمیم گرفت که این حدیثی را به صورت متن نوشتاری و خارج از چارچوب روایت، بیاوریم تا خوانندگان بتوانند با موضوعات ارتباط برقرار کنند. از این رو در کتاب حاضر به جز موارد انگشت‌شمار از آوادن متن عربی حدیث خودداری کرده‌ایم.

همچنین سعی کرده‌ایم تا مهم‌ترین مسائل خانواده که در روایات آمده است، در قالب پنجاه پرسش و پاسخ تنظیم شود تا خواننده اگر حوصله خواندن کل کتاب را ندارد، تنها پرسش‌های خود را در این کتاب جستجو و همان را مطالعه کند. چنانچه در موضوعات و پرسش‌ها داستانی روایی در اختیار بوده است، به صورت مختصر آمده است.

۱. از آنجا که برای نگارش کتاب خانه آرام تنها از احادیث کتاب تحکیم خانواده در نگاه قرآن و حدیث اثر است، در پی شهری بهره برده‌ایم، در پایان کتاب نیز از بعضی استفاده همان اثر کرده‌ایم.

بنابر آنچه گذشت، چند سیاست در تدوین این کتاب مد نظر بوده است: کاربردی، خلاصه و برخاسته از حدیث بودن.

فصل اول: چرا ازدواج؟

فصل دوم: خواستگاری

فصل سوم: روسی (امور زناشویی)

فصل چهارم: خانواده پایدار (وظایف و حقوق زوجین)

فصل پنجم: اخلاق و زنشویی

فصل ششم: دین و زندگی

فصل هفتم: ازدواج آسمانی و روسی حضرت زهرا (علیها السلام)

زن سبب آرامش است و خانه با زنی - سوهردای - یگو می‌داند و مردی که وفادار و قدردان همسرش هست، آرام و آرامش‌بخش است. بنابر این، خانه آرام خانه‌ای است که زوجین هر دو با شناخت وظایف و حقوق یکدیگر و عمل به آنها در آرامش‌بخشی به خانواده تأثیرگذارند. چنین خانواده‌ای همیشه پایدار است.